

PIŠETA IN UREJUJETA:

Lojze Košorok
in Pavla Gruden

Kar po domače...

Oktober bo enaintrideset let od kar sem v Avstraliji, nekaj "obljubljeni deželi". Vsaj tako so verovali Judje, ko so leta 1938 predlagali, da jih Avstralije sprejme pod pogojem, da jim dovolijo naselitev ob robu puščave, katero so imeli namen razviti v rodovitno naselje. Avstralci, ki niso dalekovidni ljudje, so jim to odbili - in Izrael je danes obudovanja vreden košček sveta ki je obradil iz samega hrepenenja izraelskega ljudstva po svojem koščku zemlje. Kadarkoli pomislim na stalni nemir v temu delu sveta, mi je žal, da jim takratna vlada ni izpolnila željo. Že davno bi neke na robu puščave v Avstraliji imeli rodovitno naselje, kajti pod peskom je dosti vode, in verjetno bi Abrabcem in Lebanomcem ne bilo treba bežati na druge kontinente. Niti bi Izraelcem bilo potrebno voditi stalne borbe za ped grude, ki je davno bila njihova prvotna domovina.

materjalizem je popolnoma izpodrinil hitro hirajoči patriotizem, in dokler so bili časi dobri, so se Avstralci norčevali iz emigrantov, ki so vršili dve službi in si pritrgovali od zob, da bi si pripravili udobno starost. Norčevanje se je po nekoliko letih spremenilo v zavist napram emigrantom, katerih domovi so začeli rasti kakor gobe po dežju. In zdaj, ob nastopu "sedmih suhih let", je začel kazati roge vse večji rasni predsodek. In ta rasni predsodek je v resnici avstralski patriotizem, ki gre skozi želodec in žep. Posebno sedaj, ko Avstralija doživlja eno svojih najslabših dob, je avstralski patriotizem dvignil glavo. Mi, stari emigranti, ki smo v svoje izseljenko življenje dobesečno vlagali krvave žulje, znoj v potokih in grenke solze, smo vsaj v materijalnem pogledu želi kakor smo sejali brez kakršnega koli centra za socialno pomoč izredno v prid emigrantom.

SREČNO POT

In povratek želimo souredniku naše strani in socialnemu delavcu g. Lojzetu Košoroku, ki je prejšnji teden odšel na dopust v domovino. Pričakujemo, da se bo vrnil med nas duhovno in telesno osvežen za nadaljno delo med nami, ki ni lahko, ker zadovoljavati ljudske zahteve in potrebe je najtežje delo, ki si ga človek natrpa ne da bi pričakoval kakršnokoli zahvalo. Uredništvo.

Že samo to, da niso sprejeli ta predlog s strani Judov priča, da so Avstralci enostavno smatrali, da bodo na veke ostali oni edini lastniki tega ogromnega kontinenta, ki ima priliko, da reši milijonske množice, ki si ne morejo ustvariti dostojnega življenja. Pod današnjimi ekonomskimi podoji sicer tega več ne zmore. Celotno Angleži jim pravzaprav niso bili nikdar dobrodošli. Dokler je rojalizem bil še čvrst, je bilo opaziti še dokaj patriotizma. Avstralci so iz ljubezni do matere Anglije, ki jim je v resnici vedno bila le mačeha, darovali svoja življenja v prvi svetovni vojni. Patriotizem je danes, ko je vedno manj rojalistov, spadel skoraj na nič. Izumrli so graditelji Avstralije iz prve pionirske dobe, in zbledel je spomin herojev, ki so padli za Anglijo, takozvano mater Avstralije.

Po drugi svetovni vojni, ko je Avstralija skusila na svojih tleh nevarnost pred japonsko invazijo, sicer je to komaj omembe vredno, je na široko odprla vrata emigrantom. Seveda so še vedno bili najbolj dobrodošli Angleži, kateri pa so se izkazali kot zelo nezadovoljni z življenjem v Avstraliji. Saj se še danes v največjem številu vračajo domov ravno Angleži.

S prihodom emigrantov iz drugih zemlj je nastopila druga pionirska doba Avstralije. Nastala so nova naselja v bližini mest a mesta sama so doživela tako hiter in ogromen napredak, da danes ne zaostajajo za ostalimi mesti na drugih kontinentih.

Avstralija se je uvrstila v takozvano "podganjsko tekmo",

Sedanji pogled na uspehe starih emigrantov, je Avstralcem odprli oči. Toda ne, da jim je ta patriotizem pognal iz srca. Zrastle je v praznem žepu in v brezposelnosti. Spoznali so, da človek žanje kakor seje. Dokler jim je bilo življenje lahko, jim emigranti nismo bili v napotile v posmeh.

Zdaj se posmehujejo sebi. Prvi dozorevanja človekovega in tako tudi narodovega, je sposobnost, da se samega sebe norčuje. Ni dolgo tega, ko smo videli v enemu avstralskih dnevnikov karton, kjer je Avstralija upodobljena kot ožeta cunja, ki jo beli Avstralec ponuja črnemu z besedami: "Vzemi jo nazaj". Oglasi na TV jih pozivajo k patriotizmu... Objokavanja vreden je cel narod.

V prejšnjem tednu, pa se je nekdo spomnil, da razobesi s pročelja svoje hiše avstralsko zastavo, da bi pokazal svoj patriotizem, ali se mu je ta poskus izjalovil. Obiskal ga je neki občinski uradnik in mu objasnili, da tega pač ne sme storiti brez dovoljenja občinske uprave, in da to stane 45 dolarjev. In kaj je bilo od vsega tega? Nič. Če bi Avstralci bili res vredni svoje zemlje, bi se morali organizirati in razobesiti svoje zastave brez občinskih dovoljenj po celi Avstraliji naenkrat - vprašam se, če bi se jih občinske uprave upala sneti.

Tako pa, ker so ovce, ki ne vidijo dalj od koraka, ubogajo ta sramoten zakon, med tem, ko je njihov patriotizem na prodaj. Zato sem se trideset let cudila zakaj Avstralci ne razobesajo na svojih domovih nikakršnih zastav. Pavla Gruden

Predsednik slovenskega
društva Sydney naš gost

Pisali smo že v "Naši smučini" o aktivnosti slovenskega društva SYDNEY u Australiji in o novem domu "Dr. Franceta Prešerna", ki ga gradijo na prostovoljen način, kjer se združujejo ne samo člani društva, temveč usi Slovenci iz Australije in njihovi gosti, tisti, ki jim je ponos biti Slovenec in to tudi, ki želijo imeti povezavo z domovino takšno, kakršna je - socialistično Jugoslavijo in v njej z republiko Slovenijo.

Pisali smo tudi, da to društvo uspešno vodi Bulovec Toni, brat našega sodelavca Franca Bulovca iz inštituta, časopis "Australijski Slovenec", ki ga tudi mi dobivamo v nekaj izvodih, pa ureja njegova soproga Ivanka Bulovec.

Več o njihovem delu pa nam je posredoval naš Franci Bulovec, ki je bil lansko leto pri njih dalj časa na obisku. Ob povrtku v domovino nam je od njih prinesel tudi nekaj daril, ki so razstavljena v naši avli upravne zgrade.

Pred nekaj dnevi pa se je pri nas oglasil sam predsednik slovenskega društva SYDNEY - Toni Bulovec. Namen njegovega obiska je bil, da navežejo z nami in mi z njimi tesnejše stike, da bi jim omogočili čim realnejšo predstavitev našega življenja, kar zdomecem pomaga ocenjevati realnost naše stvarnosti in je obenem most med njimi in njihovo in našo skupno domovino.

Zmenili smo se, da jim bomo redno pošiljali več izvodov glasila "Naša smučina" in to z avionsko pošto, da jim bomo redno dostavljali vse naše nove reblikacije, od prospektov, edicij in plakatov, da bomo preko izseljeniške matice skupšali opremiti v njihovem domu vetrino z našimi izdelki, predvsem smuči, kajti čolnov in telovadnega orodja zaradi njihove velikosti nima pomena. Izkoristili bomo tudi vse druge možnosti sodelovanja, ki bi se nam ponudilo.

Oni pa bodo nam pošiljali list "Avstralski Slovenec" v več izvodih, ki ga bomo razpošiljali po vseh obratih, tako da bodo stiki čim

pristnejši. Pomagali pa nam bodo tudi v drugih oblikah, ki so za nas zanimive.

Predsednik Toni Bulovec je s svojim obiskom na nas napravil izreden vtis, tako da zdaj lažje razumemo kakšnemu človeku je poverjena velika odgovornost vodenja slovenskega življa v Avstraliji.

Predsednik Toni Bulovec je obljubil, da se bo v Elanu še enkrat oglasil, pred povratkom v Avstralijo in da si bo ogledal našo proizvodnjo. Ob tej priliki bo naredil tudi nekaj posnetkov, da bo Elan lahko predstavil Slovincem v Avstraliji.

Slavko Knafelj

Gornji članek je bil objavljen 10. jilja v časopisu NAŠA SMUČINA, ki je glasilo delovne skupnosti ELAN tovarne športnega orodja Begunje na Gorenjskem. O čemu je beseda, je razvidno iz članka samega. Naša pripomba bi bila le, da je to v veliko korist, tako nas Slovincem tukaj, kot doma, da se i na tak in podoben način povezujemo. Tako naj vedo doma, kaj počnemo mi tukaj in mi bi vedeli malo več, kaj se dogaja tam. Tako povezovanja so več kot koristna.

Ko je bil na občnem zboru Slovenske Izseljeniške Matice izvoljen novi predsednik, je v svojem govoru Stane Kolman dejal sledeče: "Skrb za pravice in interese naših izseljencev, predvsem pa sodelovanje z njimi, ni le zgolj naloga Matice, temveč naloga naše slovenske samoupravne družbe v celoti. Tako je zapisano tudi v Ustavi, kar pomeni, da si mora vsa slovenska družba prizadevati za nadaljnje sodelovanje z izseljenci in za čim tesnejšo povezanost med Slovenci v tujini in matično domovino".

Očividno je Slovensko društvo Sydney to zelo dobesedno na znanje in njih predsednik Tone Bulovec je v svojem kratkem obisku v domovini ta namen tudi uspešno dosegel. Seveda je treba take odnose naprej gojiti.

Urednik

Zgodovina Slovencev

Knjiga, kakršna se v slovenskem prostoru rodi le dvakrat v enem stoletju - tako je direktor Cankarjeve založbe Miloš Mikeln označil pravkar izšlo veliko delo "Zgodovina Slovencev", ki jo je ta založba pripravljala več let, napisali pa so jo naši priznani zgodovinarji: dr. Bogo Grafenauer, dr. Peter Petru, dr. Ferdo Gestrin, dr. Vasilij Melik, dr. Metod Mikuz, dr. Jože Šorn, dr. Milica Kacin-Wohinz, dr. Janko Jeri, dr. Tone Zorn, dr. Dušan Nečak, Zdenko Čepič, Primož Hainz, Marko Ivanič. Jera Vodušek in Božidar Zakrajšek, angažirani pa so bili tudi drugi sodelavci.

Na tiskovni konferenci, posvečeni predstavitvi tega bogatega, nad 900 strani obsegajočega projekta, je Mikeln opozoril na številne njegove posebnosti, nekateri avtorji (Grafenauer, Gestrin), pa so kratko orisali vsebinsko podobo in pomen "Zgodovine Slovencev". Kot je torej moč povzeti: knjiga je sicer v tekstovnem delu v mnogočem ekscerpt iz prejšnjih širših sestavkov, toda nekatera poglavja so napisana povsem na novo, tako da kot celota "Zgodovina Slovencev" pomeni moderen prikaz zgodovinskega razvoja Slovencev, pri čemer je zaobjeto tudi arheološko obdobje, t.j. čas v prostoru, kamor so se priselili Slovenci. Nova so npr. ravno poglavja: "Arheološka obdobja" (Peter Petru), "Slovensko gospodarstvo med dvema vojnama" (Jože Šorn) in "Slovenija po osvoboditvi" (več avtorjev). Največ pozornosti je posvečene novjšemu času slovenskega življenja: tako je letom od francoske revolucije do

konca prve svetovne vojne namenjenih čez dvesto strani, od konca prve svetovne vojne do 1945 okoli 300 in zadnjim desetletjem v novi Jugoslaviji 60 strani.

Po besedah govornikov je delo napisano poljudno, toda obenem toliko zahtevno in zgoščeno, da ga bodo poleg "obličajnih" bralcev lahko uporabljali študentje v študijske namene. Kljub temu, da je rezultat skupine stvaritev, pa vendar ne bi bilo moč zapisati, da gre za specifično skupinsko delo, ki bi pričalo o sintezi današnjega stanja slovenskega zgodovinopisja. Knjigo, kakršna je zdaj na trgu, so narekovale splošne potrebe, pa tudi želja, da bi s tako sodobno zasnovano in izpeljano izdajo "Zgodovine Slovencev" lahko tujemu svetu ponudili domačo razpravo o nas, s tem pa avtentične podatke, ki zadevajo slovensko zgodovino.

Poudariti je pač v tej zvezi, da poleg temeljitega prikaza v besedi vsebuje tudi številne barvne podobe, grafike in kajpak zemljevide in še kakšna ponazorila. V založbi so jo zasnovali in oblikovali na kar se da sodobni ravni, saj jo je lahko primerjati z bogato opremljeno "Svetovno zgodovino", ki jo je Cankarjeva založba izdala pred leti, povzela pa jo je bila, kot je znano, po tujih avtorjih. Tudi kar se tiče opreme, je potemtakem "prirejena" svetovnim standardom.

"Zgodovina Slovencev" so tiskali v 30.000 izvodih, njena cena pa je 990 din (kupiti jo je mogoče z odpačilom na obrokel). Tiskalo jo je ČGP Delo, tehnično jo je uredil in opremil Kazimir Rapoša.

V Sloveniji je kar 30 tisoč diabetikov

Slodkorna bolezen bo strokovna tema zdrav-
iškega občnega zbora

LJUBLJANA. Slovenski zdravnik so si za strokovni del letošnjega občnega zbora, ki ga bodo imeli čez teden dni na gradu Borl pri Ptuj, izbrali temo, ki bo zanimiva za najmanj trideset tisoč Slovencev. Toliko je namreč v naši republiki ljudi, za katere zdravstvena služba ve, da so diabetiki, torej bolniki, ki v razvitih deželah "zasežejo" približno sedem odstotkov prebivalstva. Pri nas velja za diabetike 1,66 odstotka prebivalstva, kar je za našo stopnjo razvitosti zagotovo preskromna številka. Najbolje je vsekakor "preiskana" Ljubljana, saj je v njej 3,22 odstotkov diabetikov.

V delovnem dopoldnevu občnega zbora, ki so ga pripravili endokrinologi oziroma diabetologi, se bodo torej zvrstila predavanja, ki bodo vsa obravnavala sladkorno bolezen, "problem, s katerim se v strokovnih krogih ukvarjajo le mimogrede", je bilo rečeno na današnji tiskovni konferenci slovenskega zdravniškega društva. No, mimogrede je očitno obravnavajo tudi drugačni krogi, saj pri nas že nekaj časa primanjkuje zdravil zanjo.

Zdravniki bodo na "ptujskem" občnem zboru, katerega drugi dan bo minil v znamenju spomina na dr. Jožeta Potrča in na zdravnike, ki so med vojno delali in se borili v okolici Ptuja, proslavili tudi petdesetletnico izhajanja Zdravniškega vestnika.

Vesna Marinčič

Poglabljanje
znanstvenega
sodelovanja

Prvo slavistično sreča-
nje celovške in ljublja-
nske univerze

CELOVEC. (Sindok) - Na tukajšnji univerzi so začeli prvo slavistično srečanje univerz v Celovcu in Ljubljani, ki naj poglobi znanstvene stike. Prvi del bo v predavanjih ljubljanskih in celovških slavistov osvetili

življenje in delo Simona Jenka, drugi del pa je posvečen tekočim znanstvenim projektom.

Na otvoritni je Rudolf Neuhauser s celovškega inštituta za slavistiko v obeh deželnih jezikih pozdravil navzoče in poudaril pomen prve tovrstne prireditve. Opozoril je, da je slavistično raziskovanje na Koroškem neposredno konfrontirano s svojim "predmetom", s Slovenci, ki tukaj živijo. Rektor celovške univerze Klingler pa je v svojem pozdravu naglasil socialno funkcijo univerze, ki naj zgosti zveze med zgodovinsko zraslima življenjskima krogoma.

Slovenska
matura v
Celovcu

Dr. Franci Zwitter spr-
ejel slovenske gimnaz-
ijce - Doslej že 554
maturantov

CELOVEC. - Ob maturi na slovenski gimnaziji v Celovcu je Zveza slovenskih organizacij na Koroškem v torek priredila sprejem za letošnje maturante, kjer sta dijake v imenu zveze

pozdravila predsednik dr. Franci Zwitter in podpredsednik Janez Wutte. Zwitter je maturantom čestital k uspešno opravljenemu zrelostnemu izpitu in jim zaželel uspešno študijsko oziroma poklicno pot.

Na slovenski gimnaziji je minuli teden 32 dijakov v dveh razredih uspešno opravilo maturno, od tega sedem z odličnim in šest z dobrim uspehom, pet dijakov pa bo moralo nastopati v jesenskem oziroma v igrednem roku.

S temi vred bo skupno število vseh maturantov, ki so doslej absolvirali slovensko gimnazijo, naraslo na 554.

V tem šolskem letu je gimnazijo obiskovalo 530 dijakov v 21 razredih.

K.U.D. "Sloga" - The United
Jugoslovensko - Avstralsko
Društvo iz Sidneja

Organizuje ZABAVU; 18.8.1979. U
Komuniti Hol-u, Njutaun. Na King Stritu,
odmah do prodavnice nameštaja Frisko.

Na programu, pored naših izvođača: recitatorja, pevača i igrača folklorja; nastupice mlada talentovana folklorna grupa K.U.D. "MLADOST" - kao naši gosti. Muzička pratnja ansambla "RASPEVANA MAKEDONKA", pod upravom mladog virtouza na klarinetu; Ivana Dimitrevskog.

Kuhinja će raspolagati kvalitetnim jelom i pićem, sa vrlo pristupačnim cenama i dobrom poslugom.

Organizovana je vrlo bogata lutrija, nagradni kvizovi i druga priyatna iznenađenja za posetioce.

Prostorije su vrlo udobne i biće zagrejane, vrlo povoljno za roditelje sa decom.

Posle programa; uz plesove i narodna kola, igranka do zore.

Ulaznice su 3-dolara po osobi. Penzioneri i deca ne plaćaju. Početak zabave je u 7.00 časova naveče.

Izvanredna prilika da se jevtino i lepo provedete zajedno sa našim gostima iz drugih društava i organizacija.

Dobro nam došli svi!

Uprava društva.

Ivana Brlić-Mažuranić * Hrvatski Andersen

Kad istina postane bajka

To je bio neobičan dečak: "Malen kao lakat, veseo kao ptica, hrabar kao Kraljević Marko, mudar kao knjiga, a dobar kao sunce"...

"Priče iz davnine" Ivane Brlić-Mažuranić - uvek savremene

Zvezde su iznenada nestale i nebo su prekrili crni oblaci. Po krovu letnjikovca poznate slavonskobrodске porodice Brlić, u brodskom vinogorju, oglasile su se prve kapi plahe prolećne kiše.

Čitajući pored kamina, Ivana Brlić-Mažuranić, unuka slavnog pesnika Ivana Mažuranića, čula je kako tanak dečakli glas za trenutak nadjača šum kišnih kapi.

Sa svetiljkom u ruci izišla je na kišu i iznenadila se, ne sluteći da će baš ta noć biti izuzetna ne samo

za njen život već za celokupnu našu književnost i kulturu.

Grehota je da kisne...

Kad se pažljivije zagledala u noćnu tminu, ugledala je dve prilike, jednu manju i drugu veću, kako se motaju oko praznih vinskih buradi. Bez straha je prišla bliže nepoznatim ljudima i zagledala bolje. Tad se ukazalo široko nasmevano lice malenog, uvek veselog dečaka kojeg je poznavala iz viđenja sa brodske pijace. Obradovala se i Ivana, iako je sa mališanom bio i njegov namrgođeni majstor.

Nije li grehota da ovako kisne! - vedro i saosećajno joj se obrati dečak pokazujući u naručju malenu, morku mačku.

Kasnije se ispostavilo da je dečaku pred noć odlutalo maće i kad je naišla oluja, on je bez razmišljanja pošao da ga traži. Ali, tu je tek početak priče.

Danima je buduća čuvena spisateljka vidala u gradu kako taj isti dečak, malen, nejak, ali stalno sa

osmehom na licu, nosi na pijacu mnoštvo opanaka koje je izrađivao njegov čutljivi, uvek neveseli majstor. Iako nijednog od njih dvojice nije lično poznavala, Ivana im je čak dala i imena: dečaka je nazvala šegrt Hlapić, a njegovog namrgođenog majstora - majstor Mrkonja. Uvidela je da je mališan dobre duše, ljubopitljiv i pravičan, za razliku od svog poslodavca.

Iste noći, kad se zadovoljni šegrt Hlapić izgubio u tmini sa svojom mačkom, Ivana Brlić-Mažuranić je sela za sto i počela da piše svima znane i omiljene "Čudnovate zgode i nezgode šegrt Hlapića".

Redak je pisac u našoj istoriji književnosti koji je rado i obručke prihvaćen odmah, od svojih prvih dela. A baš takvu neobičnu i lepu sudbinu doživelo je delo Ivane Brlić-Mažuranić.

Devojčica sa beskrajnom maštom

Kćerka Vladimira Mažuranića, sina slavnog oca Ivana Mažuranića, po kojem je i ime dobila, prvo dete u porodici, imala je sve uslove da stekne izuzetno obrazovanje i kulturu. Poticala je iz čuvene, uticajne, razgrnate i moćne porodice Mažuranić nadaleko poznate po svojoj kulturi, strogosti i književnom talentu. Međutim, mala Ivana je imala nešto čime je nadmašila i svog oca i stričeve i ujake. Ta beskrajno znatiželjna devojčica nosila je u sebi, u svakom trenutku, čudesno živu i razigranu maštu. Načitanost - Ivana je odlično znala nemački, francuski, ruski, italijanski i engleski - snažan uticaj neobično obrazovane porodice ujedinila se sa prirodnim obdarošću i tako stvorila duh koji je zračio maštom, rodoljubljem i misaonošću.

Iz svih krajeva gde je živela i kuda je putovala, Ivana je ponela i ojačavala u sebi osećanje ljubavi prema domovini i prema slovenstvu.

Ali, kad se 1892, godine, na osamnaesti rođendan, udala za poznatog broskog advokata Vatroslava Brlića i kad je rodila Nadu, prvo od sedmero dece, Ivana je umnogome postala druga ličnost.

Iako je i u novom domu našla vrlo bogatu biblioteku, sa preko 1000 pisama svih istaknutih ličnosti toga doba, među kojima su bila i Zmajeva, Ivana nikako nije mogla da

u sebi spoji snažno osećanje majčinske dužnosti i onog za čim joj je duša žudila - pisanjem. Međutim, deset godina kasnije, kad su joj deca već poodrasla, Ivana Brlić-

Mažuranić se laća pera. I odmah put ka vrhu naše književnosti za decu, za nju je bio otvoren.

Uvek na strani pravde

"Kad su počela dorađivati moja djeca", piše poznata književnica u svojoj "Autobiografiji", "i kad se pojavila uobičajena u to doba želja za čitanjem - učinilo mi se najednput da sam našla točku gde se moja želja za pisanjem izmiruje sa mojim shvaćanjem dužnosti. Moja djeca žele čitati - koja radost za mene da i na tom polju budem njihovim provodičem, da im otvorim vrata k onom bajnom šarolikom svijetu, u koji svako dijete stupa prvim čitanjem - da njihove bistro i ljubopitne oči svrnem na one strane života, koje želim da najprije uoče i da ih nikada s vida ne izgube. Kako da se takav posao ne slaže s mojim dužnostima?!"

Sledile su zatim knjiga za knjigom. Zagledana svojom obrazovanošću i nadahnuošću slovenskom u mitsku prošlost svog naroda, uvek na strani pravde, Ivana Brlić-Mažuranić od poznatih dela prvo piše roman o šegrtu Hlapiću, dečaku veseo kao ptica, hrabar kao Kraljević Marko, mudar kao knjiga, a dobar kao sunce...

Tri godine kasnije, 1916, ova književnica je još jednom zadivila i čitaocel znalce književnostisvojim nadaleko poznatim "Pričama iz davnine". Najpoznatija kritičarska pera tog doba, na čelu sa A. G. Matošem, obručke su pozdravila ovo delo.

Da je vreme najbolje i jedino merilo za istinsku, pravu vrednost vidi se i po delu Ivane Brlić-Mažuranić. Prošle godine, gotovo pet decenija posle smrti čuvene spisateljke, jedna devojčica, učenica četvrtog razreda osnovne škole, napisala je u svom zadatku o romanu Ivane Brlić-Mažuranić: "Šegrt Hlapić mi se naročito dopao. U našem razredu nema nijednog tako hrabrog dečaka!"

PREDLOZI ZA NOBELOVU NAGRADU

Ivana Brlić - Mažuranić rođena je 18. aprila 1874. u Ogulinu, gde joj je otac Vladimir Mažuranić, sin pesnika i hrvatskog bana Ivana Mažuranića, radio kao advokat. Docije će njen otac postati predsednik banskog stola u Zagrebu i pedsednik Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti.

Za života, od 21. septembra 1938, Ivana Brlić-Mažuranić je objavila pripovetke za dečake "Valjani i Nevaljani" 1902. godine, zatim pripovetke i pesme iz dečjeg života "Škola i praznici", "Slike", pesme 1912. Sledi njen poznati roman "Čudnovate zgode šegrt Hlapića", koji je štampan 1913. i "Priče iz davnine", objavljene 1916.godine.

Književnica je napisala i nekoliko manje vrednih dela. Međutim, izuzetno je značajna kao tvorac koji je u svojim delima uspeo da sažme i spoji bajku i stvarnost, legendu i istinu, san i javu. Na strane jezike njena dela počela su da se prevode već 1924. godine.

Godine 1937. Ivana Brlić-Mažuranić je izabrana za člana Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu i sve do posle drugog svetskog rata bila je prvi i jedini ženski akademik kod nas.

Ista akademija dva puta je poznatu književnicu predlagala za Nobelovu nagradu: prvi put 1931, a drugi 1938. godine.

Međutim, drugi predlog spisateljica nije dočekala živa: umrla je slavna i poštovana, u šezdeset četvrtoj godini.

Читајте у следећем Броју:

ЈУНАШТВО,
ПРАВДА
И ПРАВО
**КАД
ВОЈУЈЕ
СЕРДАР
ЈОЈЕ**

Astronaut
Putnička agencija
4. Sprat, Piccadilly Court 222 Pitt Str. Sydney
2000 (preko puta Hilton Hotela)
Telefon: 26-6102
Za sve vrste putovanja u Jugoslaviju i ostale zemlje sveta avionima **JAT-a, Qantas-a** i drugih avionskih kompanija, kao i brodovima,
USLUŽICE VAS NAJBOLJE I NAJSIGURNIJE
VERA TASIĆ
Direktan telefon: **ASTRONAUT 26-2803**
Telefon kod kuće: 745-1815
Obratite nam se lično ili telefonirajte i mi ćemo vam pomoći besplatno u uređenju dokumenata kao: novih pasoša, produženja starih, dobijanje viza i internacionalnih vozačkih dozvola i svih ostalih potreba u vezi putovanja.
Radno vreme od 9-5.30 svakog dana.
Svake subote od 9.30 do 12.
Travel Service